

UREDBA (EU) 2015/2423 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 16. prosinca 2015.****o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1215/2009 o uvođenju izvanrednih trgovinskih mjera za zemlje i područja koji sudjeluju u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije ili su s njim povezani i suspenziji njezine primjene u pogledu Bosne i Hercegovine**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EZ) br. 1215/2009 ⁽²⁾ predviđena je asimetrična liberalizacija trgovine između Unije i dotičnih zemalja i područja zapadnog Balkana kojom im se za gotovo sve njihove proizvode odobravaju pogodnosti izvanrednog i neograničenog bescarinskog pristupa tržištu Unije do 31. prosinca 2015.
- (2) Uredbom (EZ) br. 1215/2009 ne predviđa se mogućnost privremene suspenzije odobrenja izvanrednih trgovinskih mjera ako njihovi korisnici ozbiljno i sustavno krše ljudska prava, uključujući temeljna prava radnika, temeljna načela demokracije i vladavinu prava. Primjereno je uvesti takvu mogućnost kako bi se osiguralo poduzimanje hitnih mjera ako se ozbiljno i sustavno kršenje ljudskih prava, uključujući temeljna prava radnika, temeljnih načela demokracije i vladavine prava pojavi u jednoj od zemalja i područja koji sudjeluju u Procesu stabilizacije i pridruživanja Unije ili su s njim povezani.
- (3) Uzimajući u obzir razlike u području primjene liberalizacije carina u okviru ugovorenih režima koji su uspostavljeni između Unije i svih sudionika u Procesu stabilizacije i pridruživanja i povlastice odobrene na temelju Uredbe (EZ) br. 1215/2009, primjereno je produljiti razdoblje primjene Uredbe (EZ) br. 1215/2009 do 31. prosinca 2020. kako bi se korisnicima izvanrednih trgovinskih mjera i Uniji dalo dovoljno vremena da, prema potrebi, usklade povlastice odobrene na temelju Uredbe (EZ) br. 1215/2009 s onima predviđenim na temelju sporazumâ o stabilizaciji i pridruživanju.
- (4) Uredbom (EZ) br. 1215/2009 predviđa se cjelokupna kvota za uvoz u Uniju vina s oznakama kombinirane nomenklature (KN) od 2204 21 93 do 2204 21 98 te od 2204 29 93 do 2204 29 98. Ta je kvota dostupna svim zemljama i područjima zapadnog Balkana pod uvjetom da iscrpe svoje pojedinačne kvote za vino, kako je predviđeno u njihovim bilateralnim sporazumima o stabilizaciji i pridruživanju, s izuzetkom Crne Gore. Protokol o vinu dogovoren s Crnom Gorom uključuje kvotu za vino samo za oznake KN ex 2204 10 i ex 2204 21, što ta zemlja nije bila u mogućnosti iskoristiti. Time je Crnoj Gori u stvarnosti onemogućen pristup bescarinskoj kvoti za vino za proizvode koji nisu obuhvaćeni njezinim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. Kako bi se osiguralo da se prema svim dotičnim zemljama i područjima zapadnog Balkana postupa jednako, primjereno je odrediti da se i Crnoj Gori dopusti pristup cjelokupnoj kvoti za vino obuhvaćeno oznakom KN 2204 29 bez potrebe iscrpljivanja njezinih pojedinačnih kvota.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 15. prosinca 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 16. prosinca 2015.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1215/2009 od 30. studenoga 2009. o uvođenju izvanrednih trgovinskih mjera za zemlje i područja koji sudjeluju u Procesu stabilizacije i pridruživanja Europske unije ili su s njim povezani (SL L 328, 15.12.2009., str. 1.).

- (5) Od pokretanja Procesa stabilizacije i pridruživanja, sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju sklopljeni su sa svim dotičnim zemljama i područjima zapadnog Balkana, osim s Kosovom ⁽¹⁾. U svibnju 2014. završeni su pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju s Kosovom, a Sporazum je potpisan u listopadu 2015.
- (6) Bosna i Hercegovina priznata je 2003. kao potencijalna zemlja kandidatkinja za pristupanje Uniji, a 16. lipnja 2008. potpisala je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju („Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju”) pristavši na uvjete za članstvo u Uniji. Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima s Bosnom i Hercegovinom ⁽²⁾ („Privremeni sporazum”) primjenjivao se do 31. svibnja 2015., a Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju primjenjuje od 1. lipnja 2015.
- (7) Međutim, Bosna i Hercegovina još uvijek nije prihvatila prilagodbu trgovinskih ustupaka odobrenih u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kako bi se u obzir uzela tradicionalna povlaštena trgovina između Hrvatske i Bosne i Hercegovine u okviru Srednjoeuropskog ugovora o slobodnoj trgovini. Ako Unija i Bosna i Hercegovina do donošenja ove Uredbe ne potpišu i ne počnu privremeno primjenjivati sporazum o prilagodbi trgovinskih ustupaka iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, povlastice odobrene Bosni i Hercegovini trebalo bi suspendirati od 1. siječnja 2016. Nakon što Unija i Bosna i Hercegovina potpišu i počnu privremeno primjenjivati sporazum o prilagodbi trgovinskih ustupaka iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te bi povlastice trebalo ponovno uvesti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 1215/2009 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 2. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(d) odustajanju zemalja i područja iz članka 1. od uključenosti u ozbiljna i sustavna kršenja ljudskih prava, uključujući temeljna prava radnika, temeljnih načela demokracije i vladavine prava.”.

2. Članak 2. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako zemlja ili područje ne poštuje stavak 1. točke (a), (b) ili (c) ili stavak 2., Komisija putem provedbenih akata može, u cijelosti ili djelomično, suspendirati pravo dotične zemlje ili područja na povlastice na temelju ove Uredbe. Ti provedbeni akti donose se u skladu s ispitnim postupkom iz članka 8. stavka 4.”.

3. U članku 7. dodaje se sljedeća točka:

„(c) suspenzije, u cijelosti ili djelomično, prava dotične zemlje ili područja na povlastice na temelju ove Uredbe, ako dotična zemlja ili područje ne poštuje uvjete utvrđene u članku 2. stavku 1. točki (d).”.

4. U članku 10. stavku 1. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako Komisija utvrdi da postoji dovoljno dokaza o prijevari ili uskraćivanju upravne suradnje potrebne za provjeru dokaza o podrijetlu, dokaza o velikom porastu izvoza u Uniju koji nadilazi uobičajenu razinu proizvodnje i

⁽¹⁾ Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

⁽²⁾ Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između Europske zajednice, s jedne strane, te Bosne i Hercegovine, s druge strane (SL L 233, 30.8.2008., str. 6.).

izvoznog kapaciteta, ili o tome da zemlje i područja iz članka 1. ne poštuju članak 2. stavak 1. točku (a), (b) ili (c), može poduzeti mjere za potpunu ili djelomičnu suspenziju aranžmana predviđenih ovom Uredbom na razdoblje od tri mjeseca, pod uvjetom da je prije toga:”.

5. U članku 12. drugi i treći stavak zamjenjuju se sljedećim:

„Primjenjuje se do 31. prosinca 2020.”.

6. U Prilogu I. bilješka (5) zamjenjuje se sljedećom:

„(5) Primjena ove cjelokupne carinske kvote na vino podrijetlom iz Crne Gore, u mjeri u kojoj se odnosi na proizvode s oznakom KN 2204 21, uvjetovana je prethodnim iscrpljivanjem pojedinačnih carinskih kvota predviđenih Protokolom o vinu sklopljenim s Crnom Gorom. Ta pojedinačna carinska kvota otvara se pod rednim brojem 09.1514.”.

Članak 2.

Primjena Uredbe (EZ) br. 1215/2009 u pogledu Bosne i Hercegovine suspendira se s učinkom od 1. siječnja 2016.

Članak 3.

1. Neovisno o članku 2. primjena Uredbe (EZ) br. 1215/2009 u pogledu Bosne i Hercegovine ne suspendira se ako Unija i Bosna i Hercegovina prije 1. siječnja 2016. potpišu i počnu privremeno primjenjivati sporazum o prilagodbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Privremenog sporazuma, kako bi se u obzir uzelo pristupanje Hrvatske Europskoj uniji.

2. Ako se sporazum o prilagodbi iz stavka 1. potpiše i počne privremeno primjenjivati tek 1. siječnja 2016. ili nakon tog datuma, Uredba (EZ) br. 1215/2009 ponovno se primjenjuje u pogledu Bosne i Hercegovine od datuma potpisivanja i privremenog primjenjivanja takvog sporazuma.

3. Komisija objavljuje obavijest u *Službenom listu Europske unije* čim se potpiše sporazum o prilagodbi iz stavka 1.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2016.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 16. prosinca 2015.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
N. SCHMIT